

Slekt og Data

4 Medlemsblad
for
1994 DIS-Norge

Av innholdet:

DIS-Norge 5 år!!

12. januar 1995 feirer foreningen 5 år og vi bringer her et intervju med initiativtakerne.

Foreningen DIS: Det er vi, det!

Hva kan du og jeg gjøre for å gjøre foreningen enda bedre i de neste 5 år?

Oslo kommunes kirkegårder

Sigurd Grieg skrev i 1939 et brev til Kirkevergen i Oslo om opplysninger om kirkegårdene som fantes/hadde vært i bruk i Oslo og her bringer vi både spørsmål og svaret han fikk fra Oslo Kirkeverge.

Den julianske og den gregorianske kalender

Prof. Rolf Brahde ved Inst. for teoretisk astrofysikk ved Universitetet i Oslo skriver her om bakgrunnen for den julianske kalender og hvorfor pave Gregor X11 fant å måtte endre kalenderen. Videre skriver han om hvilken skjebne kalenderen fikk i protestantiske land og når og hvordan den til slutt ble innført i de Nordiske land.

Oversikt over programmer til bruk for registrering av slektsdata

Her kommer den endelig! Rapporten som vel mange har ventet på i lange tider. Vi bringer en oversikt over 20 PC-programmer, 6 Macintosh-programmer, 1 Amiga-program og 1 UNIX-program.

Databehandling
i
Slektsforskning

DIS

Slekt og Data

Medlemsblad for DIS-Norge

Nr. 4 /1994. Årgang nr. 5

ISSN 0803-0510

Redaksjon:

Alf Christophersen

4909 Songe

tlf. 3716 4209 (p.), 2285 4197 (a.)

fax: 2285 4194 (a.)

Bjørn Nilsen

(se styret)

Bladets adresse:

Postboks 146 Manglerud, 0612 Oslo

Opplag: 2200

Abonnement for bibliotek og liknende institusjoner kan tegnes for kr. 75,- pr. år.

Annonse-

priser: 1 gang 4 ganger

1/4 side kr. 1000,- kr. 3400,-

1/2 side kr. 1500,- kr. 4800,-

1/1 side kr. 2500,- kr. 7500,-

Vedlegg, pris etter avtale.

Betalingstillegg for
originalarbeid

**Annonser kan tegnes ved
henvendelse til**

DIS-Norge

Trykk:

Ås-Trykk, 1430 ÅS

DIS-Norge

Postboks 146 Manglerud

0612 OSLO

Tlf. 2226 6677

Styrets medlemmer:

Leder: Sjur Madsen

Postboks 47, 1430 Ås

Tlf. 6494 1344 (p.), tlf. 6494 2065 (a.)

Fax: 6494 2563

Kasserer: Rune Bratfoss

Gaupeveien 20, 1914 Ytre Enebakk

Tlf. 6492 4918 (p.), tlf. 2226 7040 (a.)

Fax: 2227 5638

Sekretær: Grethe Flood

Nordtvetvn. 5, 0952 Oslo

Tlf. 2216 4946 (p.), tlf. 2266 7748 (a.)

Ansv. for medlemsregister:

Bjørn Nilsen

Grenseveien 79E, 0663 Oslo

Tlf. 2265 7979 (p.)

PR-oppgaver:

Jan M. Keus

Fagertunvn. 149, 1342 Jar

Tlf. 6714 8475 (p.), tlf. 2244 0228 (a.)

Kari Larsen

Kirkebyenga 14, 1487 Tøyenhaugen

Tlf. 6707 5285 (p.)

Varamedlemmer:

Torleif Haugødegård

Parkvn. 16, 2300 Hamar

Tlf. 6252 4244 (p.), tlf. 2207 3500 (a.)

Fax: 2265 5551

Turid E. Bjerke

Postboks 60, 1315 Nesøya

Tlf. 6684 7097 (p.). Fax: 6684 7097

Runar Oudmayer

Skaugenvn. 5B, 1800 Askim

Tlf. 6988 1239 (p.)

Slektsforum BBS (SLEKT)

Telefon 3599 0991 (Åpen for alle)

Telefon 3599 0992 (Kun DIS-medlemmer)

Systemoperatør: Gunnar Aabøe

Medoperatør: Bjørn Nilsen

Oversikt over andre BBS'er som tilbyr

Slekt-konferansen:

Oslo: Thunderball Cave (CAVE)

Lillehammer: Odin BBS (ODIN)

Sandefjord: Dasan Databank (DASAN)

Stavanger: Norway BBS (NORWAYBBS)

Trondheim: PC's Nest BBS (NEST)

Bodø: Midnight Sun BBS (MIDNIGHT)

Danmark: Danish Key Board BBS (DKBBBS)

Via Usenet Netnews: no.slekt:

Euronet Information System

Formannen har ordet

Om noen uker er vår forening 5 år. Det gir meg en anledning til å stoppe opp et lite øyeblikk for både ettertanke og fremtidsvyer. Allerede i skrivende stund har vi passert 1500 medlemmer, og når dette leses, har foreningen deltatt på messen, Hjem og Hobby '94. Forrige år ble messen besøkt av ca. 80.000 mennesker, så det er med stor spenning jeg ser fremover. Bak oss ligger etter mitt syn et godt fundament med en forening med en sunn økonomi og med 6 lokale foreninger som alle har kommet godt i gang med kurs, møtevirksomhet og andre aktiviteter til glede for mange av våre medlemmer. Det er også interesse til stede for å stifte nye lokallag, kanskje Vestfold blir det neste. Skulle jeg ønske meg noe i anledningen vårt lille jubileum, så må det være at flere av dere kommer med innlegg i Slekt og Data. Her er det plass til ris og ros for det som er gjort eller satt i gang, forslag og ideer om tiltak vi kan gjøre snarest eller på noe sikt. Og selvfølgelig ønsker jeg artikler om slektsforskning eller relaterte emner. For meg er det viktig at vi får til en entusiasme, at vi er både glade og stolte over å være med i vår forening. Det gir et bedre samhold som på sikt vil sikre rekruttering og vitalitet i mange år fremover.

Slektsforskerdagene 1994 er avviklet med et så vellykket resultat at styret har besluttet å arrangere dette også i 1995. Datoen blir 29.9. - 1.10.95. Sted er ennå ikke bestemt. Som formann er jeg fornøyd med det arrangement vi hadde, men vi skal og må bli mye bedre neste gang. Kursene bør bli heldagskurs og vi bør ha klare seminarer for både nybegynneren og den noe mer erfarne, fordelt på slektsforskning, arkivkunnskap og data.

Vi har igjen gleden av å sende dere en ny og ajourført medlemsmatrikkel (obs: kan være at den blir ettersendt for å få med nye medlemmer fra Hjem og Hobby). Alle våre medlemmer er her ført opp alfabetisk pr. fylke slik at det skal være mulig å se om en har andre medlemmer i sin nærhet. Ikke vær redd for å ta kontakt med andre. Den personlige kontakten kan kanskje være grunnlaget for et samarbeid om noe dere har felles interesse og glede av. Fra matrikkelen kan du også se hvilket program de forskjellige medlemmer bruker. Har du problemer, så forsøk med en telefon. Det verste som kan skje er at vedkommende ikke kan hjelpe deg.

Det går nå fort mot jul og et nytt år. Straks over på det nye året starter forberedelser til årsmøtene. Dette gjelder både DIS-Norge sentralt og de forskjellige lokallag. Frist for å sende inn forslag til behandling på årsmøte varierer noe fra lag til lag og er allerede den 31. desember for flere av disse. DIS-Norge skal ha sitt årsmøte i Trondheim den 25. mars 1995. Frist for forslag som ønskes behandlet blir derfor 11. februar 1995. Dersom du har saker du gjerne vil ha behandlet, er det stor hjelp for de forskjellige styrene at forslaget ditt kommer inn så tidlig som mulig. Vent derfor ikke til siste frist.

Jeg ønsker nye og gamle medlemmer
God Jul og Godt Nytt År

Vennlig hilsen
Sjur Madsen

DIS-Norge 5 år!!

Den 12. januar er det 5 år siden DIS-Norge ble offisielt stiftet med et møte i ZEB-tilbygget på Universitetet i Oslo, Blindern. I den anledning har red. foretatt et intervju med gründerne, tidligere formann Wilhelm Færden og vår redaktør, Alf Christophersen.

SoD: Hvordan fant dere på å starte foreningen?

AC: Tja, det startet vel med et besøk jeg fikk i 1988 på kontoret mitt av Wilhelm Færden. Han hadde fått oppgitt meg som referanse for et kartoteks-system han var interessert i å forsøke seg på. I løpet av samtalen viste det seg at han skulle bruke det til å katalogisere sine slektsbøker så han kunne få en bedre oversikt over hvem som ble nevnt i den enkelte bok.

WF: Og da jeg fortalte Alf om slektsforskningsprogrammet jeg hadde fått i oppdrag å oversette teksten til, skulle du ha sett ansiktet hans!

AC: Jeg hadde i en god stund holdt på å legge inn min slekt i et skrekkelig program som het Genealogy on Display og hadde kommet ut i meget alvorlige problemer da det hadde en absolutt grense på ca. 1500 personer og jeg hadde behov for plass til langt flere personer. Da Wilhelm fortalte at programmet hans kunne ha 32000 filer med 999 personer i hver fil, ble jeg virkelig ivrig. Det at det medførte at jeg måtte melde meg inn i en svensk forening var for så vidt ok, det.

WF: Vi ble jo sittende og prate litt løst om at det kanskje var en ide med en forening, men ingen av oss hadde riktig helt motet da til å ta steget fullt ut.

SoD: Men, var det ikke da det ble tatt initiativ?

AC: Nei, men det var mye som skjedde i tiden etterpå. Pga. min innmeldelse i DIS i Sverige, fikk de greie på at jeg allerede en stund (fra november 1987) hadde vært eier av en amerikansk distribusjonsliste for genealogi kalt *Roots-L*. På det 3. Nordiske seminar i Databehandling i Slægtsforskning i Helsingør okt. 1988, ble jeg av DIS innbudt til å holde foredrag om *Roots-L* og internasjonale nettverk. Vi var totalt 2 fra Norge der pluss en programselger, og ved oppsummering av konferansen, ble det tatt opp at Norge og Island var da de eneste nordiske land uten en DIS-forening.

Jeg fortalte da om at Wilhelm Færden og jeg allerede hadde snakket om en slik forening, og etter møtet fikk vi så tilsendt en adresseliste over norske medlemmer i DIS.

WF: Vi tok i tillegg kontakt med noen andre som vi visste var interessert i dette og samlet så inn adresser til en god del personer som vi mente burde kontaktes. Alf skrev en liten trykksak hvor vi skisserte en del tanker om hva en forening i Norge burde kunne ta seg av, og denne sendte vi så ut til en del personer i januar 1989. Ut fra responsen på denne kalte vi så inn 6 stykker til å møtes på kontoret hos Alf den 26. mai 1989 hvor vi diskuterte hvorvidt det var noen ide å arbeide frem til en forening. En forberedelseskomite ble nedsatt som skulle forsøke å arrangere et møte etter sommeren hvor man kunne få valgt en interimskomite. Gunnar Aabø foreslo også at han skulle utvide sin BBS som han hadde i forbindelse med kabel-TV selskapet sitt og således kom Slektsforum i gang allerede i 8. august 1989 (se nr. SOD 3/94).

4. september ble så interimstyret offisielt dannet da møtet vedtok at det var grunnlag for å stifte foreningen DIS-Norge. Som formann ble valgt Wilhelm Færden.

Fra Norsk Lokalhistorisk Institutt fikk vi deretter adresser til alle norske historielag og i desember 1989 sendte interimstyret ved Alf og Wilhelm ut over

800 innbydelseshver til diverse historielag samt en rekke privatpersoner om å være med på og offisielt starte foreningen.

Den 12. januar 1990 ble første ordinære årsmøte avholdt i ZEB-byggets auditorium hvor det første ordinære styre ble valgt. Som styre ble valgt: Wilhelm Færden som formann, Sjur Madsen som kasserer og øvrige styremedlemmer var Alf Christophersen, Arne M. Sandlie, Gunnar Thorvaldsen og Gunnar Aabø.

Allerede pr. 31. juli var det 152 betalende medlemmer!

Redaktørens spalte

I disse dager er det altså 5 år siden den offisielle starten for DIS-Norge. Av den grunn har vi med litt stoff om starten av foreningen.

Noe mange kanskje ikke vet om, er at det den 15. september var 2000 år siden Saturn og Jupiter hadde sin felles aftenoppgang i Fiskene og at det den 12. november er 2000 år siden Jupiter hadde sin vestlige stillstand under trippelkonjunksjonen med Saturn i Fiskenes tegn og var synlig som en kjempestjerne syd for Jerusalem på aftenhimmelen rett etter solnedgang, dvs. over Betlehem og det er 2001 år siden Keiser Augustus folketelling. Det passer vel derfor godt med en artikkel om kalenderen før og nå.

Beklagelsesvis ble det ikke plass til spalten om nettverkstjenester denne gang. Det får utestå til et annet nr.

God Jul og et Godt Nytt År ønskes til alle lesere

Deadline
1/95
fredag
20. januar 1995

Foreningen DIS:

Det er vi, det!

Bjørn Nilsen

Selv var jeg ikke med blant de 22 da foreningen DIS-Norge ble stiftet i 1990. (Skulle ønske jeg hadde vært det!) Én ting er jeg helt sikker på: De aller første medlemmene hadde en veldig konkret følelse av å være «forent» om sin felles interesse. I en nokså liten gruppe skal det åpenbart mye mindre til for å føle dette fellesskapet..

Ikke desto mindre ble jo foreningen stiftet fordi noen var klar over at det var et sterkt behov blant mange slektsforskere for å slutte seg sammen. Og de skal vite at de hadde rett. I januar er det 5 år siden «vi» var 22 til bords. Ved denne milepælen er det helt sikkert at foreningen har passert 1500 i medlemstall, og sannsynligvis vil nå 2000 i jubileumsåret.

Den epistelen jeg skriver nå, skal ikke først og fremst være mitt bidrag til festskriftet. Det kommer ikke av at jeg ikke unner oss både å feste og skrifte. Likevel har jeg mest lyst til å se litt framover. Jeg kan ikke annet enn å kjenne litt sitring med tanke på hvordan foreningen best skal håndtere en slik eksplosiv vekst.

Hvordan skal vi i stadig større målestokk klare å sette ut i livet de formål som foreningen er tuftet på? Hvordan kan vi sikre at hvert enkelt medlem fortsatt har glede og nytte av å være «forent»?

Jeg er ganske sikker på at vi har mange forskjellige forventninger til og intensjoner med et medlemskap i DIS-Norge. Dette bildet blir sjølsagt mer sammensatt jo flere vi blir. Noen er mer enn fornøyde med å motta Slekt og Data i postkassa 4 ganger i året, for å følge litt med i hva som rører seg blant andre som dyrker den hobbyen selv bare sporadisk vekker til live. Finnes det kanskje også noen som ser 150 kroner som en dyrebare investering, som helst bør gi dobbel avkastning i form av mottatte tjenester? De aller fleste medlemmene vil nok kjenne seg igjen et sted mellom disse ytterpunktene.

DIS-Norges grunnpilarer når det gjelder tilbud til medlemmene er

- utgivelse av Slekt og Data
- møtevirksomheten
- drift av Slektsforum BBS

Det foregår sjølsagt også annen aktivitet: Databasen DISTREFF, evalueringsprosjekt for dataprogrammer,

kontakt med nordiske foreninger, med arkivverket osv., tendens til danning av brukergrupper for spesielle program, kursvirksomhet i gotisk etc.

Det er helt vanlig (og legitimt!) å vurdere hva man «får igjen» for medlemskontingenten i en forening. Personlig tror jeg det er få som med hånden på hjertet kan hevde at de er blitt snytt etter å ha betalt et års kontingent i DIS-Norge. Disse 150 kronene (+ eventuell lokallagskontingent) er likevel ikke det eneste som bør være interessant når man skal vurdere hva man får igjen. Kontingenten er jo der først og fremst for å kunne skape en plattform for i det hele tatt å kunne drive foreningsarbeid. Forskjellen på en forening og en kommersiell serviceorganisasjon er vesentlig. Vi må aldri forledes til å tro at DIS-Norge hører til den sistnevnte kategori, hvor de tillitsvalgte er de som skal «servere» de øvrige.

Hva er så foreningsarbeid? I veldig stor grad er det nok slik som med så mye annet: Det er avhengig av hva du putter inn. Et gammelt jungelordtak blant garvede(!) datafolk sier: «Garbage in; garbage out!» Det er mye klokke-skap blant garvede datafolk.

Det er nødvendig å stille et tilleggsspørsmål: Hvem er DIS-Norge? Svaret har du allerede fått. Det er **VI** det!

Deg og meg. Det er det bidraget hver og en av oss yter som til sammen blir det man får ut av foreningen. Likevel er det så absolutt plass til de mer passive medlemmene. For disse gjelder sjølsagt også at utbyttet er avhengig av hva man putter inn. På denne måten kan vi utmerket leve med forskjellige bidrags- og forventningsnivå.

Nå kommer det vanskeligste. Hvordan legger man best til rette for at 1500 ivrige slektsforskere skal få bidratt med alle sine ressurser slik at vi med letthet kan ta imot 1500 nye, ivrige slektsforskere som kan få bidratt med alle sine ressurser slik at ?

Luksusproblem, vil nok noen si. Kanskje, men like fullt et problem. Et organisasjonsproblem. En forening som vokser fra 22 til 1500 medlemmer på kort tid vil helt sikkert oppleve det. Foreningsarbeid er også organisasjonsarbeid. Jeg velger å skille litt mellom disse to begrepene. Det ene går på «innhold» (hva formålet med foreningen er); det andre går på «formen» (hvordan vi driver foreningen).

Det er ikke tvil om at størrelsen på vår forening setter krav til det daglige, organisatoriske arbeidet også. Vi må

sørge for at alle de generelle, praktiske oppgavene blir løst på en enkel og effektiv måte, uten at vi lar arbeidet med dette bli et mål i seg selv.

Jeg tror faktisk at den største faren for en raskt voksende forening er at **organisasjonsarbeidet** til slutt tar overhånd. At vi får en forening med veldig mye form, men med lite innhold. Det er min påstand. Jeg påstår altså **ikke** at det er slik i dag, men at vi må være på vakt og forsøke å hindre at det skal bli slik. Kanskje blir problemet mindre hvis man er litt føre var.

Mitt beskjedne råd er at vi prioriterer å styrke grunnpilarene. Disse er hver for seg sterke uttrykk for det som DIS-Norge står for. Klarer vi dette er vi allerede kommet langt i å sikre at foreningens profil som et sted for edb-interesserte slektsforskere skal bevares. Da har vi også den aller beste plattform for å gå løs på alle de andre oppgavene som det er ønskelig å gjøre noe med.

Hvordan skal vi styrke grunnpilarene? En av dem er Slegt og Data. Vi må bygge opp en redaksjon som er større enn den vi har i dag. Det er overhodet ingen problemer med å ha et nett av faste medarbeidere selv om de skulle være spredt utover hele landet. Snarere tvert imot. Her er det bare å melde sin interesse, så vil den konkrete arbeidsformen og graden av bidrag kunne diskuteres i hvert enkelt tilfelle. Vi må også styrke den «administrative» delen av bladarbeidet når det gjelder layout, annonsearbeid, trykkerikontakt osv. Alt dette vil kunne gi grunnlag for utvidelse og kvalitetsforbedring av bladet.

Slektsforum BBS er i de aller beste hender. Men, som tilfellet er med bladet, er det de samme få hendene som fra starten av. Problemet er at den viktige, driftstekniske oppgaven er svært stedsavhengig. Det faller mye på den som er fysisk nær der utstyret står. Det sier seg sjøl at man heller ikke kan la maskinen «gå på rundgang». Vi må videreutvikle løsninger som kan gi mulighet for ytterligere fordeling av «vertsoppgaver» for å avlaste den drifts-

ansvarlige. Det **kan** være en løsning å etablere flere BBS'er, men dette mangfoldiggjør også ressursproblemet angående driftsoppgaver.

Slektsforum BBS er på mange måter et større løft enn mange vil forestille seg. Kanskje mer enn på noen av de andre områdene kommer her motsetningene mellom det «organisatoriske» og det «tematiske» daglig i konflikt. Det å holde en standard for driften på det nivået som gjøres i dag, krever timers oppmerksomhet dag ut og dag inn så lenge driften pågår. Det eneste som kan forsvare så høy bruk av ressurser er at BBS'en faktisk har den nytte som forventes av brukerne. Og igjen: Dette er helt og holdent avhengig av deg som bruker den.

Møtevirksomheten ser mange steder ut til å være i god gjenge. For min del betrakter jeg etableringen av lokallag som det viktigste middelet for å styrke denne siden av virksomheten. Dermed har jeg også antydnet at nettopp møte- og kursvirksomheten er den aller viktigste oppgaven som lokallagene kan og bør arbeide med.

Like naturlig er det for DIS-Norge å fortsette sitt arbeid med aktiv støtte til arrangementer i de fylker det ennå ikke er startet lokallag. Erfaringene til nå forteller oss imidlertid at det er en svært viktig forutsetning at det finnes et «brohode» i form av noen (ganske?) få, aktive medlemmer der man planlegger et arrangement. Så vil tida vise om det gir grunnlag for å fortsette arbeidet i form av et lokallag.

Sjøl er jeg optimistisk på vegne av 5-åringen. Takket være de ildsjeler som startet opp det hele og dro de første etappene, har vi hatt en god start. Klarer vi å bli store uten å bli forvokste er jeg overbevist om at DIS-Norge som forening vil ha svært mye å tilby slektsforskere i de neste fem åra også.

Velkommen til alle nye medlemmer som er kommet til siden siste nummer av Slegt og Data!

Fordi vi med dette nummeret sender ut en ny, ajourført medlemsmatrikkel, har vi ikke med en egen liste over medlemmer som er kommet til siden forrige nummer.

Oslo kommunes kirkegårder¹

Tore H. Vigerust

I Universitetets Oldsaksamling arbeidet på 1920-30-40-tallet den produktive arkeologen, dr.phil. *Sigurd Grieg*. Høsten 1939 arbeidet han, foruten å ha redaktør-bijobb for Norsk Biografisk Leksikon og utarbeidelse av forelesningsmanuskripter, med etterarbeidet for det store utgravningsprosjektet *Raknehaugundersøkelsene* (1939-1940).

I *Universitetets Oldsaksamlings arkiv*² ligger deler av privatarkivet etter Sigurd Grieg. Her finnes også det dokumentet som jeg kom over under ordningsarbeid som arkivleder ved Oldsaksamlingen – et svarbrev fra Oslos kirkeverge til Universitetets Oldsaksamling 8.11 1939.³ Brevet lå som vedlegg til Sigurd Griegs notater til forelesning om temaet *Gravene og døden* og innsamlet materiale til en avhandling om gårdens historie.

Dokumentet gir en oversikt undertegnet (og utført?) av *Ludvig Hansen* over Oslo kommunes kirkegårder fra 1800- og 1900-tallet med opplysninger om antall begravede.

Spørrebrevet til Oslos kirkeverge ble sendt fra Universitetets Oldsaksamling 25.10 1939, sikkert i samband med *Raknehaugundersøkelsene*, og lyder som følger⁴:

«A.BA/MU. 25. oktober 1939. Til Kirkevergen, Akersgaten 35, Oslo.

Jeg tillater meg herved å spørre om det fins noen statistikk eller opplysning om hvor mange begravelser der er på hver av kirkegårdene i Oslo og omegn fra kirkegårdene ble anlagt til de enten er blitt nedlagt eller for de kirkegårders vedkommende som ennå er i bruk, til idag. Det ville også være av en viss interesse å vite hvor

«90 d. Universitetets Oldsaksamling, Fredriks gate 2, Oslo.

Begravede på Oslo kommunes kirkegårder.

Idet jeg viser til Deres skrivelse av 25. oktober d.å. angående ovenanførte sak meddeles hermed nedenanførte oppgaver:

Begravede på	Vår Frelzers gravlund: Fra 1808 t.o.m. 1938	29.950
-“-	Gamle Aker kirkegård: fra 1861 t.o.m. 1938 (Kirkegården er meget eldre)	3.835
-“-	Krist kirkegård: fra 1837 t.o.m. 1927 (Kirkegården er anlagt i 1654. Nedlagt fra 1928).	6.428
-“-	Gamlebyen gravlund: fra 1874 t.o.m. 1938	9.371
-“-	Nordre gravlund: fra 1884 t.o.m. 1938	35.493
-“-	Østre gravlund: fra 1895 t.o.m. 1938	33.047
-“-	Vestre gravlund: fra 1902 t.o.m. 1938	28.094
-“-	Sofienberg gravlund: fra 1858 vestre del t.o.m. 1920, Østre del fra 1858 t.o.m. 1930 (Hele kirkegården er nå nedlagt.)	43.948

De øvrige forlengst nedlagte kirkegårder: Tøyen, Ankerløkken, Hellig Trefoldighet, Vaterland (Hammersborg), Kirkegården ved Vår Frelzers kirke er ikke tatt med i oppgaven.

Enn videre er heller ikke tatt med den ennå eksisterende private kirkegård Oslo Hospitals kirkegård.

I 1938 utgjorde kremerte Oslo borgere 37% og begravede i kiste 63%.

Oslo kommune, kirkevergen, d. 8. november 1939.

Ærbødigst Ludvig Hansen.»

Fig. 1. Svar fra Oslo kirkeverge

mange kremasjoner der er i forhold til andre begravelser.

Jeg ville være Dem meget takknemlig for beskjed om dette så snart det lar seg gjøre. Dersom det ikke foreligger noen statistikk ville det klare seg dersom man bare fikk et noenlunde tall å holde seg til. Med vyrdnad, (underskrift mangler).»

Kirkevergens svar 8.11 1939 gjengis på grunn av sitt innhold, i sin helhet ovenfor. Det kan tilføyes at summen av begravede blir 190.166: (fig. 1)

Grunnlagsmaterialet for tallene finnes i *Oslo byarkiv*. Oslo byarkivs bestand av arkivalia fra Oslos kirkeverge ble ferdig katalogisert av Leif Thingsrud 1988, og inneholder bl.a.: Begravelsesprotokoller 1821- , Kassabøker 1821- , Journaler og Journalregistre 1967- , Journalsaker 1830- , Kopibøker 1721- , Jordebøker og Jordeavgiftsbøker 1775-, 1838-, Forhandlingsprotokoller 1849- , Kirkeinventar 1840- , Kirkeinspeksjonen, diverse saker 1841/1852-,

arkivsaker om menighetsreguleringer, kirkerestaureringer, kirkebygging, gravkart, menighetsinnberetninger.

Av særlig personhistorisk interesse har, foruten de Begravelsesprotokollene som er nevnt, bl.a. Vår Frelses gravlunds festebok og begravelsesprotokoll (familiegravsteder) 1808- , Antegnelser og desisjoner 1824- , Fortegnelse over familiegravsteder 1828- , Fortegnelse over bortfestede gravsteder 1822- , 1808- . Arkivsakene inneholder også registre over begravede. Dessuten finnes det her arkivsaker om de forlengst nedlagte kirkegårdene som er nevnt ved brevets avslutning (se forrige side).

Deler av Kirkevergens arkiv ligger ennå hos *Oslo kommune, Kirkevergen*, adresse Akersbakken 32. Her finnes ennå ca. 14 hyllemeter med protokoller samt ditto med nyere permer, og inneholder bl.a. Festeprotokoller med festenummer og Personregister med festenummer og gravstedsnummer. Personregister for Vår Frelses gravlund starter 1809, Sofienberg 1858, Gamle Aker 1859, Østre gravlund 1895, Nordre gravlund 1884, Vestre gravlund 1902, og så videre.

Det må gjøres oppmerksom på at Kirkevergen for saksbehandling ved f.eks. slektsforespørsler, tar en ekspedisjonsavgift på kr. 250,-.

Til slutt kan det tilføyes noen merknader om de nevnte kirkegårdene. *Kirkegården ved Vår Frelses kirke* må være påbegynt senest ved kirkens (Christianias, nå Oslos) domkirkes innvielse 1697. *Hellig Trefoldighets kirkegård* var kirkegården til det eldste domkirken i Christiania, Hellig Trefoldighetskirken eller *Christiania kirke*, som ble innviet 1639 og brant 1686 (nå avløst av en bensinstasjon med kjellergarasje). Denne kirkegården ble gjerne kalt *Christiania kirkegård* på 1600-tallet. Ellers er det midt på 1600-tallet i bruk *Kirkegården utenfor vollen* og *Hustangens kirkegård*. Den ene av disse kan være identisk med *Vaterlands kirkegård*, som også var i bruk fra senest omkring 1640. Både *Gamle Akers kirkegård* og *Oslo Hospitals kirkegård*, såvel som *St.Hallvardskirkens* - også kalt *Oslo kirkes* - kirkegård var i bruk for Christianias befolkning ved midten av 1600-tallet. De to siste ligger i Gamlebyen. Under pesten i 1654 ble det anlagt en *Likring i byen*, samt *Den nye kirkegård*, som trolig skal identifiseres med den umiddelbart senere nevnte *Christkirkegården* på Hammersborg. Denne ble også kalt *Christ kirkegård*, og ble som nevnt nedlagt 1927.⁵

¹ Jeg takker Grethe Flood ved *Oslo byarkiv* og Lillian Arnesen ved *Oslo kommune, Kirkevergen* for opplysninger.

² I *Historisk Museum* ved Tullinløkka i Oslo sentrum, adresse (p.t.) Institutt for arkeologi, numismatikk og kunsthistorie, Frederiks gate 3, 0164 Oslo.

³ Jf. takkebrev 9.11 1939 fra Universitetets Oldsaksamling til Oslos kirkeverge i *Universitetets Oldsaksamlings arkiv*, Kopibok 1939 L-Ø (under O).

⁴ *Universitetets Oldsaksamlings arkiv*, Kopibok 1939 A-K (under K).

⁵ Jf. *Christianiæ Dom-Kirkes Bog 1632-1677* (utg. av Edwin Torkelsen, Oslo 1978), se register.

Referat fra møte i Grimstad 5.-6. februar 1994²

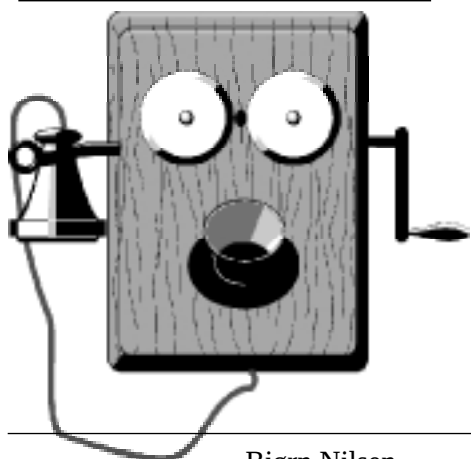
Ved Tore H. Vigerust

Tore H. Vigerusts foredrag i DIS-Norge lørdag 5.2 kl. 1600-1730 med påfølgende spørsmålsrunde kl. 1730-2000 var: *Agder og Telemarks adel på 1500-tallet. En oversikt over definisjoner, adelige setegårder og adelsslekter*. Her ble det gitt opplysninger om kjente adelige setegårder, særlig fra perioden 1500-1700, i daværende Skienssyssel eller Bratsberg len/amt (19 stk) og i Agder (14 stk), med litt eierhistorikk: Asdal i Bamble, Barland i Sannidal, Bjerkevoll i Eidanger, Bjørntvet i Solum, Borgestad i Gjerpen, Bratsberg i Gjerpen, Gimsøy kloster i Solum, Gimle (?), Haukvik i Sauherad, Herre i Bamble, Overgård (Aur gård) på Jomfruland, Morland i Sannidal, Mæla i Gjerpen, Mælum, Niufuestad (?), Slottenes, Tråholt i Eidanger, Tufte i Gjerpen, Ulefoss, Asdal i Øystad, Barbo, Bringsvær i Fjære, Hananger på Lista, Holum i Holum, Kjevik, Landvik, Langslef, Lunde på Lista, Møglestue (dvs. Oddernes i Kristiansand), Nedenes, Nørholm i Eide, Skarstein (?) og Stokka i Spangereid. Listen, som på ingen måte er komplett, inneholder ikke kun setegårder i egentlig forstand, men også bl.a. kgl. hovedgårder bebodd av adel.

Enkelte adelsslekter ble også drøftet, bl.a.: Friis av Landvik, Lystrup - Nils Lauritssons ætt, Leve (halvløve), Bent Hemmingssons ætt, von Ansbach, Tufte-ætten - Nikles Mattisssons ætt, Mæla-ætten, Engel Jenssons ætt.

Søndag 6.2 kl. 1500-1630 var mitt tema: *De Bringsvær-folk og de Asdals-folk. Problemer vedrørende to adelsslekter i Aust-Agder på 1500-tallet*. Tittelen taler for seg selv - det dreier seg om de to mest spennende slektskretsene på Agdesiden i senmiddelalderen og 1500-tallet, begge i perioder med helt klart adelige innslag.

BBS-nytt

Bjørn Nilsen

Trafikken bare øker og øker.

Vi skrev i forrige nummer at vi skulle tilby mulighet for Email-adresse fra Slektforum BBS. Dette er nå realisert, og mange medlemmer har allerede tatt i bruk denne nye tjeneten.

Ytterligere en nyhet er at vi nå også tar ned en av de mange internasjonale slektforskerkonferansene. Fra UN'I-net tilbyr vi nå konferansen UI-GENEALOGY, hvor man kanskje først og fremst får kontakt med amerikanske slektsforskere. Vi vurderer fortløpende eventuelle andre konferanser som det kan være ønskelig å tilby.

Flere "hjelpere"

Den økende trafikken har ført til at etterspørselen, og dermed også presset, på hjelp fra "SYSOP" har økt formidabelt.

Den positive siden ved økt trafikk er sjølsagt at det etter hvert finnes stadig flere rutinerne brukere. Vi har nå satt igang i et forsøk med å oppgi navn på brukere som er villige til å gi litt ekstra hjelp innen "sine" spesialområder. Det er særlig modembruk, bruk av Megaread og 1stReader vi er opptatt av, men tar også sikte på å oppgi "hjelpere" for aktuelle slektsprogram, internet etc.

Kommer du ikke inn på BBS'en i det hele tatt? Send noen ord til foreningen sentralt som så vil hjelpe deg med å komme i kontakt med en som har greie . Red. anm.

DIS-Norge på Hobbymessa

Vårt styremedlem og messeeksperter Jan Keus har laget standen vår. Vi hadde fått en aldeles ypperlig plassering fra messebestyrelsen med en plassering godt synlig fra alle kanter og da dette gikk i trykken, var det stor respons på vår opptreden.

En rekke av våre medlemmer hadde nærmest stilt seg i kø for å være med på å betjene standen og vi var sjelden færre enn tre på jobb. Takk til både Jan og alle andre som har stilt opp!

PS. Messeutstyret vil bli tatt vare på og skal kunne brukes igjen på andre messer.

Referat fra møte i Bergen lørdag 18. september 1993

Tore H. Vigerust

Det åpne møtet ble arrangert i fellesskap mellom Bergens Historiske Forening og DIS-Hordaland, og ble holdt i auditoriet i Bryggens Museum. Initiativtaker og koordinator til møtet var Jo Rune Ugulen. Temaet var et foredrag av Tore H. Vigerust om *Norsk middelaldergenealogi-eksemplet Losna-ætten*. Det ble i hovedsak lagt vekt på *metodene og kildekritikkens* som er særegen for middelaldergenealogien. Etter en innledning om emnets avgrensning, om hva som menes med genealogi og middelalder, om forskningshistorien og kildekunnskap, kom foredragsholderen nærmere inn på metoder som språklig standardisering, oppbygging av biografier, sosial status, filologiske filiasjonsbevis, navnelikhet og navnefrekvens, jordegods som bevismateriale, sosial tilhørighet, generasjonslengde, arkivtradering og heraldiske argumenter og bevis. Foredraget, som faglig springer ut av *Adelsprosjektet*, ble supplert med utdelte kopier av stamtavler og segltegninger.

Senere har jeg sammen med de tre andre faste deltagere i Adelsprosjektet, Anders Bjønnes, Lars Løberg og Tor Weidling, bearbeidet temaet for Bergensforedraget ytterligere. Resultatet ble (foreløpig) artikkelen *Semeleng-ætten i Valdres og Losna-ætten i Sogn. Problemer og drøfting*, trykt i Norsk Slekthistorisk Tidsskrift XXXIV (1994), s. 164-202. Jeg kan vise til denne artikkelen.

Tavle over Losna-ætten¹

Erlend Filippusson,
kalt Erlend Bonde i Losna
n. 1366- †1407,
på Losna 1380-tallet-1407
Norges rikes råd 1369-
∞ (ukjent, - Slinde-ætten?)

Eindride Erlendsson i Losna
n. 1384-1442
Norges rikes råd 1397-
×(ukjent, - Krummedike?)

Sigrid Erlendsdotter
n. 1391-1425
1∞Håkon Sigurdsson (Roos [rose])
i Giske, Nrr, †1407
2∞Magnus Magnusson av Giske
(Magnus Lognasons ætt)

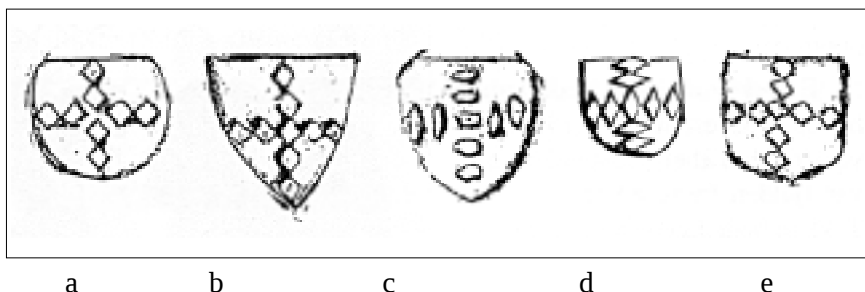
Erlend Eindridesson (i Losna)
n. 1429-, †ca.1452
Norges rikes råd
∞ Gudrun Olavsdotter
(Olav Håkonssons ætt)

Ingegerd Erlendsdotter
n. 1490- †1526
1∞ Olav Guttormsson
(Guttorm Eivindssons ætt)
på Hananger, Nrr, †1485
2∞ Arald Kane, Nrr, †1496

Sigrid Erlendsdotter
i Bergen, n. 1490- †1528
∞ Bo Flemming (Ivarsson?)
(på Nesøya), Nrr, †ca.1491/92
¹ Etter NST XXXIV (1994), s. 200

Figur 1: Erlend Eindridessons (Losna-ætten) segl 21.8 1450. Gjengitt etter segltegning fra 1800-tallet i Riksarkivet, kjeldeskriftavdelingen, av originalt segl. Våpenbeskrivelse: *ni ruter stilt i korsform. På hjelmen to sammenslyngede drager*. Foto: Odd Amundsen, Riksarkivet, S.nr. 94/231. Jf. NST XXXIV (1994), s. 191.

Figur 2: Skjoldene i Losna-ættens kjente våpensegl. Retusjerte utsnitt, gjengitt etter segltegninger i Riksarkivet, kjeldeskriftavdelingen. a: Erlend Filippussons segl 1.7 1370, jf. *Norske sigiller fra middelalderen* [NS] (1899-1950) nr. 861. b: Erlend Filippussons segl 1376, 1384 og 1405, jf. NS nr. 948. c: Herr Eindride Erlendssons segl 1398, jf. NS nr. 1310. d: Herr Erlend Eindridessons segl 21.8 1450, jf. DN VIII nr. 345. e: Fru Ingegerd Erlendsdotters segl 15.4 1497, jf. DN V nr. 977. Våpenbeskrivelse av skjoldene: a: *otte ruter stilt i korsform*. b-e: *ni ruter stilt i korsform*. Jf. NST XXXIV (1994), s. 191.

Den julianske og den gregorianske kalender

Prof. Rolf Brahde

Romerne hadde oprinnelig en månekalender. Når tiden for nymåne nærmet seg, vtoket Pontifex Maximus (tittel for ypperstepresten, senere også for keisere og til slutt for pave) på tidspunktet da han kunde se det første "tendte ny". Han ropte dette ut og den nye måneden begynte med denne dagen som blev kalt 'calendae' eller utropsdagen. Fra denne måneden regnet man 8 dager fremover og kom til 'nonae' omtrent ved månedens første kvarter. Videre til 'idus' som var fullmånedagen. Selv etter Caesars reform fortsatte romerne å feste betegnelse- ne på månedens dager til disse.

Nå er det slik at en kalender som bruker månens gang til markering av tiden ikke er egnet til å markere årstiden. En lunasjon, eller tiden fra nymåne til nymåne, utgjør 29.5306 døgn, mens det tropiske år, fra solen står i vårjevndøgn til neste gang den står der, er 365.2422 døgn. Det betyr at 12 lunasjoner blir litt over 354 døgn og en kalender hvor året skal ha 12 månemåneder vil forskyve startpunktet, eller nyttår, med omkring 11 døgns forsinkelse i forhold til solåret. Det er en slik kalender som benyttes i muhammedanske land den dag i dag, mens jødernes månekalender justeres for dette ved å innskyte en ekstra 13-de måned etter et bestemt mønster slik at deres månekalender i det lange løp holder følge med solen.

Kineserne har også en månekalender, men felles for alle er at de også bruker vår gregorianske kalender ved siden av.

Men, la oss vende tilbake til romerne og deres problemer med kalenderen. I motsetning til de fleste andre på den tid regnet de døgnet fra midnatt til midnatt mens folk som bruker månekalendre vanligvis begynner med solnedgang. Dette hang hos romerne sammen med at deres hellige handlinger måtte utføres om natten og de spådommer de kunde få ut av disse måtte henge sammen med den følgende dagen.

Romernes år begynte med måneden mars og de 10 første hadde navnene:

Martius	(etter gammel-latinernes gud Mars)
Aprilis	(kanskje etter 'aperio', avdekke eller fra indogermansk 'apro' den andre)
Maius	(etter å vokse, eller etter fruktbarhetsguden 'Maia' som var mor til Merkur)
Iunius	(etter Iuno, gudenes dronning)
Quintilis	(den femte)

Sextilis (den sjette)
September (den syvende)
October (den ottende)
November (den niende)
December (den tiende)

Derefter følger

Ianuarius (etter guden 'Ianus')

og

Februarius (som har sammenheng med 'februus', rensende. eller 'februm', rensningsmiddel) og er en innskuddsmåned.

Som vi ser er mars årets første måned, men under den andre kongen etter Remulus, kong Numa Pompilius (715 - 672 f. kr.) blev januar satt øverst, og den plassen beholdt den også ved Caesars reform. (Vi skal være oppmerksom på at selv om måneden januar har stått øverst, så har ikke alltid årstallet skiftet den første januar. Således i England hvor årstallet skiftet den 25. mars helt frem til de innførte den gregorianske kalender i 1752.)

Men tilbake til Caesars reform av kalenderen. Under sitt opphold i Egypt hadde han fått kjennskap til deres solkalender og oftest tilskriver man Sosigenes æren for å ha gitt Caesar informasjon om dette (Plutarch). Men det hevdes også at han hadde kjennskap til det gamle italiske bondeår.

Caesars reform gikk ut på å legge til 10 dager til de 355 dagene som de brukte i sin gamle kalender og vi kan skrive det i en tabell:

	Romersk	Juliansk
Januar	29	31
Februar	28	28
Mars	31	31
April	29	30
Mai	31	31
Juni	29	30
Juli	31	31
August	29	31
September	29	30
Oktober	31	31
November	29	30
Desember	29	31

Dermed får vi et år på 365 døgn. Men i tillegg kommer så regelen at februar skal ha 29 dager hvert fjerde år. (Quarto quoque anno)

I våre dager oppfatter vi oftest den 29. februar som skudd-dagen, men det var ikke tilfelle i den opprinnelige formen. Romerne betegnet dagene ut fra tidspunktene Calendae, Nonae og Idus. Når de kom forbi Idus (som opprinnelig skulde inntreffe nær fullmåne) talte de dagene baklengs fra neste måneds Calendae (som opprinnelig var utropsdagen for det tente ny). Den 24. februar blev betegnet som "sexto ante Calendas Martias" eller på norsk den sjette dag før første Mars. (Legg merke til at

med 28 dager i februar må vi telle med 1. mars for å komme 6 dager tilbake til 24. februar.) Caesar dekreterte at denne dagen skulde regnes to ganger. Den fikk betegnelsen “Ante diem bis sextum calendas martias” eller forkortet “bissexturnum”. På norsk vil vi si “to ganger den sjette dag før første mars” (og denne regnet med).

Nå viste det seg at romerne hadde problemer med å forstå Caesars påbud om at skuddagen skulde skytes inn hvert fjerde år (Quarto quoquo anno). La oss telle på deres vanlige måte og si at det første julianske år 709 u.c.* (-44) var skuddår. Så har de talt 709, 710, 711, 712 og kommet til at 712 var skuddår. Videre har de talt 712, 713, 714, 715 og fått 715 til å være skuddår, og så videre. Resultatet blev at de innførte hvert tredje år som skuddår. Slik fortsatte det fra vårt år -44 til vårt år -8. Da oppdaget de feilen og det blev Augustus som rettet den ved at i de neste 12 årene skulde man ikke ha noen skuddår i det hele. Dermed kom kalenderen i fase med den julianske regel og siden fortsatte det uten flere feil (bortsett fra i Sverige under Karl XII i årene 1700 - 1711).

Da feilen opptrådte første gang i 712 u.c. hang det sammen med at man vilde undgå at markedsdagen falt på årets første dag.

Til ære for Caesars reform hadde måneden Quintilis fått navn etter ham og har siden hett Juli. Nu fikk også Augustus sitt navn på måneden Sextilis.

* u.c. = *ab urde condita*, dvs. etter byens grunnleggelse

Den gregorianske reform

Som nevnt ovenfor var Caesars reform vesentlig. Den førte til en solkalender hvor innførselen av skuddagen hvert fjerde år gav en gjennomsnittlig lengde av kalenderåret på 365.25 døgn som følger det tropiske år ganske bra. Men forskjellen på 11.23 minutter adderes altså til et helt døgn i løpet av 128 år.

På 1500-tallet hadde denne feilen øket til 11-12 døgn siden Caesars tid. Det førte til at kalenderen viste en dato som var likeså meget for stor i forhold til årstiden. For kirken var det største problemet at det beregnede tidspunkt for påske kom galt.

Ved kirkemøtet i Nikæa (325) hadde alexandrinerne blitt gitt fullmakt til å beregne påsken. De hadde festet vårjevndøgn til 21. mars og påskesøndag skulde være den første søndag etter fullmåne etter vårjevndøgn. Beregningen av tidspunktet for fullmåne bygget på gamle regler som vi ikke skal gå inn på her, men allerede i 1063 da Bedas påsketabell var utløpt, inntraff det at vårjevndøgn falt på 15. mars (istedet for 21. mars), fullmånen på 17. mars og dette var mandag i Europa. Altså skulde påskedag bli 23. mars. Men den sykliske beregning av påsken gav 17. april.

Dette problemet med påsken var vel det som hadde størst betydning for ønsket om en reform av kalenderen.

Mange hadde tatt opp problemet og foreslått løsninger. Men for å gjøre en lang historie kort, så løste pave Gregorius XIII problemet ved at han valgte et system som var utarbeidet av en napolitansk lege ved navn Aloigi Giglio (latinisert til Aloisio Lilio).

Den 24. februar 1582 (florentinsk årsetting = 1582 etter vår æra) sendte paven ut sin bulle kalt ‘inter gravissimas’ etter de to første ordene: “Blandt de meget alvorlige emner....”

Den er verdt å lese. Han begynner med å presentere seg slik: “Gregorius biskop, Guds tjeneres tjener, til evig ihukommelse om denne sak”. Han påpeker at kirkemøtet i Trient har overlatt avgjørelsen til Romerbispen. Han forklarer reformen og hvordan den flytter vårjevndøgn tilbake til 21. mars, videre hvordan påsken skal beregnes, og sist, men ikke minst, hvordan kirkens breviarum skal se ut. Derefter kommer følgende: “Idet vi utøver den myndighet som pleier å tilligge pavene, godkjenner vi ved dette vort dekret denne ved Guds uendelige miskund rettede og nøiaktige kalender, og befaler at den skal trykkes her i Roma og derpå sendes ut.” Så kommer forbud mot å trykke andre kalendre og beskjed om hvordan man skal gå frem ved innføringen av den. Videre: “I kraft av den myndighet Herren har overdratt oss, opfordrer, ber vi og pålegger vi vår kjære sønn i Kristus, Rudolf, romernes berømmelige konge og utvalgte keiser, og de øvrige konger, fyrster og republikker ... etc. at den antas.”

Men det gikk ikke slik. De protestantiske land godtok ikke den nye kalender, de beholdt den gamle og noen innførte den nye med modifikasjoner. Mange mente at den gregorianske kalender hadde svakheter som kunde vært undgått, og mange avskrev den fordi den kom fra en pave som gjorde sitt beste for å motarbeide protestantene. Men denne kalenderstriden fører det for langt å gå inn på her.

Kort og godt bestod reformen i at som før skulde det innskytes en skuddag hvert fjerde år, men nu unntatt hundreårene som ikke skulde være skuddår dersom de ikke var delelige med 400. Altså skulde året 1600 fortsatt være skuddår, 1700, 1800 og 1900 skulde ikke være skuddår, mens år 2000 skal igjen være skuddår, og så videre. Dessuten skulde det utelates 10 dager i oktober måned i 1582 fra den 5. til den 14., begge medregnet.

Med andre ord, etter torsdag 4. oktober fulgte fredag 15. oktober. På den måten kom vårjevndøgn tilbake til sin gamle plass, og videre fortsatte ukedagene som før.

Nøiaktig hvordan fullmåne skulde beregnes blev overlatt en kommende forklaring til kalenderen. Og den lot vente på seg.

Når vi utelater 3 skuddager på 400 år får vi en gjennomsnittlig lengde på det gregorianske år på 365.2425 døgn, og det er så nær opp til det tropiske år at vi må vente i over 3000 år før det blir en feil på så meget som en dag. La meg nevne at den ortodokse kirke vedtok på et møte

i 1923 at istedetfor å ha skuddår i hundreårene som var delelige med 400, skulde man dividere hundreåret først med 100 og få tallene 16, 17, 18, 19, 20 etc. og dividere dette med 9. Dersom resten ved denne divisjonen blev 2 eller 6 skulde dette hundreåret være skuddår. På denne måten vilde vi få skuddår i 2000, 2400, 2900 og så videre. Dette skulde gi en nøyaktigere kalender på lang sikt. Vi ser at forskjellen inntreffer først i år 2800. Dessuten har det senere vist seg at lengden av det tropiske år er litt variabelt over lange tidsrum, slik at antagelig er den gregorianske regel best. Dette problemet ligger så langt frem i tiden at det ikke behøver å angå oss.

Vi har hoppet over den lange striden mellom den gamle og den nye kalender. En hel del av uoverensstemmelsen stammer fra måten å beregne månen på. Pavens metode bygger på en tenkt måne, som beregnes etter bestemte regler, en såkalt cyklisk måne mens de tyske protestanter etter å ha godtatt selve dateringsmåten, foretrakk å beregne posisjonen for den virkelige måne. Dette førte til hvad de kalte "den reformerte kalender".

Stort sett fikk de den samme påskedag som i de katolske landene, men av og til slo det ut med en avvikende dato. La oss se hvordan overgangen skjedde hos oss i Norden.

I Danmark-Norge skjedde det i 1700 ved at man utelot 10 døgn av februar og hoppet over skuddagen (som vi skulde hatt dersom vi hadde fortsatt med den julianske). Etter søndag 18. februar kom derfor mandag 1. mars og så videre. Dermed var selve kalenderen innført, men almanakken var allerede beregnet og ferdig trykket etter den julianske og med påskedag 31. mars. Så måtte det trykkes en ny etter ordre av Fredrik IV. Men hvordan påsken skulde beregnes stod det ingenting om, og den berømte astronom Ole Rømer foreslo at den skulde beregnes cyklisk slik som foreskrevet i den gregorianske og ikke etter den virkelige måne som de tyske vilde ha det. Problemet opstod i 1724 da påskedag vilde bli 9. april etter den sanne månen, men 16. april etter den gregorianske måten. Dette førte til problemer igjen i 1743, men datering var i alle fall gregoriansk. Verre gikk det i Sverige da man kom til år 1700 og måtte bestemme seg for om dette året skulde være et skuddår eller ikke. Man tok den ulykkelige utveien å utelate skuddagen, men å la være å fjerne de 10 dagene som intil da var forskjellen mellom de to kalendrene. Derfor fikk de en kalender som fortsatt fikk en datering med 10 dager mer enn den gregorianske, og en datum mindre enn den julianske kalender.

Påskeberegningen gikk følgelig helt galt for svenske. Endelig i 1711 kom en befaling fra Karl XII i Bender om at man skulde ta inn igjen skuddagen som var utelatt, og gav februar 1712 hele 30 dager. Så var Sverige igjen kommet i takt med den julianske kalenderen. Endelig i 1752 bestemte riksdagen å gå over til gregoriansk datering ved at i 1753 skulde det utelates 11 dager.

Efter onsdag 17. februar skulde man skrive torsdag 1. mars. Men påsken blev fortsatt beregnet astronomisk, noget som førte til forskjeller i 1778, 1798, 1802, 1805, 1818. Først i 1823 besluttet svenskene seg til å gå over til gregoriansk beregning av påsken.

Å oppgi tidspunktene da de forskjellige land gikk over til gregoriansk datering vil føre for langt i denne artikkelen. Jeg må henvise til en tabell tatt fra "Explanatory Supplement to the Astronomical Ephemeris" London 1961. For øvrig finnes nyttige tabeller i Data Tid og Sted, Nordanger-Bergen og Park forlag 1971.

Ovenfor har vi skrevet at dato for pave Gregor XII's bulle var 24. februar 1581 florentinsk som er 1582 etter vår stil. Skifte av årstall skulde etter Caesar skje den 1. januar, kalt Kalenderstil, Januarstil eller stylus communis. Dette foregikk med utfoldelse av larmende fester. Men utover i middelalderen utviklet det seg også andre begyndelser for telling av året.

Maria bebudelsesdag, den 25. mars, kom i bruk, kanskje fordi i den eldste jødiske kalender var vårmånen Nisan årets første måned. Det fandtes også en stil hvor året begyndte 25. des., kalt Nativitetstil. I den florentinske stil begynner året med 25. mars og den kalles 'Incarnasjonstil' og tellingen begynner to måneder + 25 dager etter vår. En annen stil også med 25. mars som utgangspunkt, den pisanske stil, begynner tellingen den 25. mars året før i vår telling.

Derfor må alle som studerer kronologi være oppmerksom på at årstallet selv må sees på med kritikk. Som nevnt gikk England over til januarstilen først med innføringen av den gregorianske kalender i 1753.

Utførlige beskrivelser finner man i:

J.Fr.Schroeter: "Haandbog i Kronologi" Oslo 1926

F.K.Ginzel: "handbuh der mathematischen und technischen Chronologie" III Band, Leipzig 1914.

Den nevnte tabell fra Explanatory Supplement to the Astronomical Ephemeris" kan fåes ved å sende en frankert returkonvolutt til foreningens adresse. Red. anm.

Årsmøtet til Trondheim!

Etter at styret i DIS-Norge hadde sendt ut en henvendelse til alle lokallagene om forslag til steder for arrangement av årsmøtet i DIS-Norge, har valget falt på Trondheim. (Dette var faktisk eneste alternativ til Oslo som kom inn.)

Det var meget hyggelig at DIS-Sør-Trøndelag tok opp hansken, og vi gleder oss til å ha årsmøtet for DIS-Norge i 1995 **lørdag 25. mars kl. 11.00 i Vitenskapsmuseet.**

Oversikt over programmer til bruk for registrering av slektsdata

Endelig er den her! Det har lenge vært et savn blant medlemmer og andre å få en mest mulig komplett oversikt over det etter hvert store utvalget av programmer. En gruppe, ledet av Torleif Haugødegård, har i flere måneder arbeidet med å samle inn informasjon om programmer. Oversiktene omfatter informasjon om programversjoner, leverandører, rapportmuligheter m.m. og legges opp som DOS-tekstfiler og meldinger på vår BBS 'Slektsforum'. Filnavn: PROGLIST.DIS (i ZIP-format).

Denne lista inneholder grunninformasjon om program og leverandører. Nærmere opplysninger kan fås ved å hente demoversjoner fra Slektsforum BBS, spørre andre brukere (gjærne via BBSen) eller ta kontakt med leverandørene.

Nedenfor finner du tilleggskommentarer til programmene i tabellene på de to neste sidene. Forkortelsene i merknadsfeltet viser til tilhørende avsnitt i teksten nedenfor.

ART: Evertons Publishers Inc. POBox 368, Logan, Utah 84323-0368, USA tlf 0951 1-800-443-6325, fax 1-800-752-0425, BBS 1-800-752-6095 Internet ale@cc.usu.edu

BK: John Steed, 6907 Childsdales, Rockford, MI 49341-9232, USA tlf 0951 616 866 3345, fax 0951 616 866 9422, Internet 75745.1371@compuserve.com, BBS: 0951 616 364 1127 Sharewareprogram. Komplette filer BK*.EXE på Slektsforum BBS. Også andre språk finnes.

DG: Føreningen DIS, Sandgt. 10 kv, S-582 35 LINKØPING, SVE-RIGE tlf 09546 1314 9043, fax (ditto), Internet ?? Medlemsskap i DIS Sverige må tegnes, for kr 90.

FE: Flemming Graversen, Nordbyveien 36C, 2050 Jessheim tlf 6397 2639, fax ??, Internet ?? Carl York, POBox 31572 Knoxville, TN 37927, USA tlf 0951 615 524 1702, fax ??, Internet 72571.2445@compuserve.com Prisen \$19 er for sharewareversjon m/ begrensninger, versjon N5a.

FHS: Phillip E. Brown, 834 Bahama Drive, Tallahassee, FL 32301 tlf ?? fax ?? Internet ?? Priser er for hhv. shareware og extended versjon. Dette er den engelske originalen til Slektsystemet, se SS.

FOW: Parsons Technology, One Parsons Drive, POBox 100, Hiawatha, IA 52233-0100, USA tlf 0951 800 833 3241, fax 0951 319 395 0386, Internet 75300.631@compuserve.com Finnes også i DOS-versjon 2.5.

FR: Quinsept, Inc., POBox 216, Lexington, MA 02173, USA tlf 0951 617 641 2930, fax ??, Internet 72470.3027@compuserve.com

FT: Family Technologies, POBox 309 Westfield, NY 14787-0309, USA tlf 0951 716 792 9679, fax ??, Internet 71543.2760@compuserve.com Program for lagring av familiedata inkl. fotos osv.

FTM: GraphiTec as, boks 2091 Hasle, 3202 Sandefjord, tlf 3346 9100, fax 3346 8090, Internet ?? Banner Blue Software, POBox 7865, Fremont, CA94537, USA tlf 0951 510 794 6850, fax 0951 510 795 4488, Internet ?? Prisen \$ 59.99 gjelder direkteimport fra USA. Finnes også som CD-ROM-versjon m/ navn fra folketellinger osv. i USA. Finnes også i DOS-versjon 3.

GIM: David «Blaine» Wasden, 160 E. Utopia Ave., Salt Lake, UT 84115-2714, USA. Sharewareprogram.

KK: Nick J. Hunter, Spansoft, 11 Morlich Park, Dalgety Bay, Dunfermline, Fife KY11 5XW, Scotland tlf 09544 383 824380, fax (ditto), Internet nick.hunter@almac.co.uk Sharewareprogram.

LL: Finnes på FTP: hoth.stsci.edu Også rapportfiler finnes der.

PAF: Salt Lake Distribution Center, 1999 West 1700 South, Salt Lake City, UT 84104, USA Personal Ancestral File Support, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA tlf 0951 801 240 2584, fax ??, Internet ?? Diverse tilleggsprogram finnes.

PRB: PROBAND DATA A.S., Kjelsåsveien 167, 0883 Oslo tlf 2223 1616, fax ??, Internet ??

PRG: Morten Nødtvedt, Kvitur 4, 5060 Søreidgrend tlf 5512 6004, fax ??, Internet ??

PRO: GenSoft, 70 Nelson Rd., Ipswich, Suffolk, IP\$ 4DT, England.

REU: Leister Productions, POBox 289, Mechanicsburg, PA 17055, USA tlf 0951 717 697 1378, fax 0951 717 697 4373, Internet 71201.1105@compuserve.com, leisterpro@aol.com

RIV: Commsoft, Inc., POBox 310, Windsor, CA 95492-0310, USA tlf 095 1 800 327 6687, fax 0951 707 838 6343, BBS 707 838 6373. Internet 73710.773@compuserve.com. Krever minst 4Mb RAM, 8 anbefales.

SCG: Robbie J. Akins, 5 Austin Street, Wellington 6001, New Zealand tlf ?? fax ?? Internet rakins@bcleng.co.nz Finnes også på nederlandske, fransk og tysk. AmigaDOS/Workbench 2.1 eller nyere. Tor Willy Austerslåt, Haugerudv. 36, 0674 Oslo, tlf 2232 7349 kan skaffe programmet.

S&G: Sigmund Bårdvik, Mellomv. 4B, 8660 Olderskog tlf 7517 5696, fax ??, Internet ?? Gratis demoversjon med begrensning 500 personposter. Brukerveiledning 4.2 kr 100. Fullversjon 4.2 kr 650+mva+porto.

SS: Jørg Eirik Waula, Berglivn. 5a, 4030 HINNA. tlf 5158 2332 (etter 16) fax ?? Internet ?? Prisen inkluderer porto og forsendelse. Dette er en norsk oversettelse av Family History System, se FHS.

TMG: Wholly Genes Software, 6868 Ducketts Lane, Elk Ridge, MD 21227, USA tlf 0951 410 796 2447 fax ?? BBS 0951 703 823 5216 Internet 74774.653@compuserve.com, lissas@aol.com Krever minst 3Mb RAM, fordel med 8. Versjon 1.2 betateses pr. d.d. Bestilles fra Kent Supply Company, POBox 4136 Chatsworth, CA 91313-4186, USA, tlf 0951 818 998 2575 fax 0951 818 882 5018

WF: JamoDat, Dr. Dagmarsvej 34, 3650 Olstykke, Danmark tlf ?? fax ?? Internet ??

ÆTT: Arne Venstad, Asbjørns gt 10, 7015 Trondheim tlf 7352 4035, fax 7352 4035, Internet arne.venstad@delab.sintef

PC-programmer

PROGRAMNAVN og maskintype	WIN- DOWS?	Pris lkr/\$/£	Språk	Dernofiller	Siste versjon	GED COM	Mrkn.
Ancestor Research Tool	ja	\$59	Eng	ARTDEM0112IP	1.0 1994	ja	ART
Brothers Keeper	nei	\$45	Norsk Engelsk	BK*ÆXE	5.2 1994	ja	BK
DISGEN	nei	SEK500 +90	Svensk Norsk	DGDEM051.EXE	5.16 1994	ja	DG
Family History System	nei	\$12 \$35	Eng	FI-IS-13*21P	jan 1994	ja	FI-IS
Family Origins for Windows	ja	\$49	Eng	FOWIND21P	1.0 1993	ja	FOW
Family Roots	nei	\$240	Eng	nei	4.0 1994	ja	FR
Family Treasuresfor Windows	ja	\$50 +\$5	Eng	FAMTRES21P	2.6 1994	ja	FT
Family Tree Maker for Windows	ja	990+mva \$60	Eng	nei	1.01994	ja	FTM
Genealogical Info.Manager (GIM)	nei	\$20	Eng	GIM-229.ZIP	2.29 1994	ja	GIM
Kith and Kin 1994	ja	£29	Eng	KK202N.ZIP	2.02	ja	KK
Personal Ancestral File (PAF)	nei	\$35	Eng	nei	2.3 1994	ja	PAF
Proband 1994	nei	800	Norsk	nei	1.04	nei	PR13
PROGEN	ja	950 +mva + frakt	Norsk	PRODEM02IP	1.0 1994	ja	PRG
Reunion 1994	ja	\$129	Eng	REUNIONZIP	3.Oe	ja	REU
ROOTS IV 430 1994	nei	\$195	Eng	R4DEMO.ZIP	1.1	ja	RIV
Slekt og Gård	nei	650 +mva + porto	Norsk	SI-421P	4.2 1994	ja	UG
Slektssystemet	nei	500	Norsk	nei	jan 1994	ja	SS
The Family Edge Plus	nei	1900 \$99/19	Norsk	TFEN5.EXE	2N5d 1991	ja	FE
The Master Genealogist (TMG)	nei	\$99 +f rakt\$8	Eng	TMGDEMOZP	1.2 1994	ja	TMG
Win-Family	ja	\$35	Eng Dansk?	WNFAM10E.ZIP	1.0 1993?	ja?	WIF

MAC-programmer

PROGRAMNAVN og maskintype	WIN- DOWS?	Pris kr/\$/£	Språk	Demofiler	Siste versjon	GED COM	Mrkn.
DISGEN (Se PC-versjonen)	--						
Family Roots	--	\$179	Eng	nei	3.7 19??	ja	FR
Personal Ancestral File	--	\$35	Eng	nei	2.1 1994	ja	PAF
ProGen	--	£69.95	Eng	nei	1.1 1994	?	PRO
Reunion (Se PC-versjonen)	--						
ÆTT	--	950	Norsk	nei	2.0 1994	ja	ÆTT

AMIGA-programmer

PROGRAMNAVN og maskintype	WIN- DOWS?	Pris kr/\$/£	Språk	Demofiler	Siste versjon	GED COM	Mrkn.
Scion Genealogist	nei	gratis	Norsk Eng+	nei	3.13 1994	ja	SCG

UNIX-programmer

PROGRAMNAVN og maskintype	WIN- DOWS?	Pris r/\$/£	Språk	Demofiler	Siste versjon	GED COM	Mrkn.
LifeLine	--	gratis	Eng	nei	2.3.6 1994	ja	LL

ANDRE PROGRAM, (foreløpig) UTEN KOMPLETTE OPPLYSNINGER:

PC: Anarkiv ver. ??

Cumberland Family Tree ver. 4.1 (DOS,USA)

Everyone's Family Tree ver. 3.40 (DOS,USA)

Geneassist ver. 11.91 (DOS,USA)

Holger ver. ?? (DOS,Sverige)

ProGen ver. 1.1 (Windows,England)

Slekt ver. ?? (Vidar Swensen)

MAC: Family Events ver.,1.5 (USA)

Family Heritage File ver. 3.3 (USA)

MacRoots II ver. 1.4 (USA)

Oppdateringer, korreksjoner, tillegg og merknader mottas med takk!

DIS Norge, Postboks 146 Manglerud, 0612 Oslo, tlf 22 26 66 77, BBS 35 990 991

Kurs DIS-Hordaland

God oppslutning om kurset i slektsgransking.

DIS HORDALAND har i haust arrangert kurs i slektsgransking. Kurshaldar har vore Olav Lee - med lang røynsle frå liknande kurs hos AOF og Friundervisninga. Påmeldinga vart større enn dei mest optimistiske anslaga - ialt 17 deltakarar fullførte kurset. Kurset gjekk over sju kveldar. Dei tre første til innføring i metodar og kjelder. Deretter ein kveld på Statsarkivet, så to kveldar med innføring i gotisk handskrift og tilslutt ein eigen datakveld. Tema for denne kvelden var: Val av maskin og program, DISBYT og GEDCOM, Slektsforum BBS og andre datanettverk.

Sidan det var ein del som ikkje vart med i haust vil vi arrangere nytt kurs i samarbeid med Husmorforbundet i Bergen. Oppstart vert truleg 7/2-95. Endelege datoar vert kunngjort ved oppslag på biblioteka i Bergensområdet og utsending av medlemsinformasjon. Opplegget vert stort sett som kurset i haust.

Slektsforskerdager også i 1995

Styret i DIS-Norge har vedtatt å arrangere slektsforskerdager også i 1995. Tidspunktet blir 29/9 til 1/10.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal begynne med forberedelsene. Sted for avviklingen er ennå ikke avgjort.

Det ble gjort en god del erfaringer under årets slektsforskerdager, som var de aller første. Disse erfaringene har ikke skremt oss fra å gjenta arrangementet, men vi håper sjølsagt at ved å starte opp allerede nå, skal vi ha tid til å trekke veksler på årets erfaringer for å gjøre disse dagene enda bedre til neste år!

DIS-Øslo/Akershus	DIS-Møre og Romsdal
Tråkka 43B 0387 OSLO Formann: Sverre Munthe Tlf. 2249 4212p/ Styremedl.: Bjørg Bache, Finn Hanevold, Trond Kirkerud og Bjørn Arild Woll Postgiro: 0826 0737644 Antall medlemmer: 224	Vebenstadkollen 7 6532 BÅDALEN Formann: Jan Thomassen Tlf. 7151 4700p/ Sekretær: Harald Vågane Kasserer: Torill Grønningseter Postgiro: 0826 0695852 Antall medlemmer: 84
Møteprogram: Medlemsmøter: kl. 18:00 - 21:00 i kantinen Riksarkivet: 10/11-94, 12/1-95, 11/5-95 Andre møter m/foredrag o.l.: 8/12-94, 9/2-95, 13/4-95. Disse holdes i Menighetsfakultetet/Universitet Sted/innh. kunngjøres senere.	Møteprogram: Medl.møte 21/1-95 kl. 12:00 i Ålesund. Sted/progr: Ikke bestemt. Medl.møte 24/9-95 kl. 12:00 i Kristiansund Sted/progr: Ikke bestemt
Årsmøte: 9/3-95 kl. 18:00 i kantinen, Riksarkivet. Kurs: Omvising i Riksarkivet 26/11-94 på f.m.	Årsmøte: 18/3-95 kl. 11:00 Hotel Knausen, Molde Kurs: Begynnerkurs under forberedelse
Fadderordning for de fleste program, modem, PC og DOS. Tidsskrift: DIS-Øslo/Akershus	Tidsskrift: Medlemsinfo (forløper for blad)
Kontingent 1994: 100,00	Kontingent: 1994: 50,00 1995: 75,00

Til salgs

Microbox mikrofiche leser, 43 * 61 cm skjerm til salgs for kr. 750.

Tom Bloch-Nakkerud
Uranienborgveien 7A
0351 Oslo
Tlf. 2246 3142

Bokanmeldelse

Herred, prestegjeld og sogn i Norge med forandringene gjennom tidene

Anmeldt av Jan-Erik Carlsen

Boka "Herred, prestegjeld og sogn i Norge med forandringene gjennom tidene" er lite kjent til nå. Forfatter er NORUNN KLETTUM og utgivelsesåret er 1987.

I forordet nevnes de slektsforskerproblem som førte til at arbeidet med boka startet:

- Hvor har enkeltpersoner bodd og hvilke prestegjeld og sogn kan de ha tilhørt?
- Opptegnelser i en kirkebok stopper for så å dukke opp i kirkebok fra annet sogn uten at familien har flyttet. Årsak: Grensene for prestegjeld og sogn er endret.
- Umulig å finne et oppgitt sogn eller prestegjeld fordi navnet er forandret.
- Hvilke sogn, prestegjeld og herreder angår det distrikt eller område en vil søke i?
- Når begynte det enkelte prestegjeld å føre kirkebok?

Boka burde være et nyttig verktøy for å finne løsning på de ovenfor nevnte problemer.

Opplysningene presenteres oversiktlig i form av tabeller og karter som bl.a. viser byer/herreder med endringer. Unntatt er endringer av kommuner og grenser i 1960-årene. I det alfabetiske stedsnavnsregister er også tidligere brukte navn tatt med.

Det har tatt forfatteren flere år å lage denne riksdekkende oversikt. I forordet opplyses det at det ikke var mulig å få med absolutt alle forandringer gjennom tidene. Allikevel bør boka gi god hjelp til den som driver slektsforskning i Norge.

Boka koster kr. 275,- inkl. postsending.

Bestilling: Norunn Klettum
Tyristubbveien 19
0687 Oslo

Unngå rettelser på giroblankettene!

Bjørn Nilsen

I foreningen vår praktiserer vi en ordning med sentralt medlemsregister og sentral innkreving av kontingent. Bl.a. fordi en del av «grunnkontingenten» til DIS-Norge refunderes til lokallaget, er det helt nødvendig å ha en slik ordning. Dessuten ville det belaste foreningen i stor grad med unødvendig mye byråkrati dersom alle lokallag skulle ha egne systemer for innkreving av kontingent.

Mye av rasjonaliseringsgevinsten går tapt dersom medlemmene selv «administrerer» refunderingsordningene. I noen tilfeller har medlemmer trukket fra kun lokalkontingenten og overlatt refunderingen til DIS sentralt, i andre tilfeller er det gjort fratrekk for såvel lokalkontingent som refunderingsbeløpet. Kanskje vil man innvende at dette ikke skulle være noe problem med bruk av dataregistre. I og for seg er dette riktig, men det introduserer da behovet for å lage en rekke tilleggsprosedyrer. Vi vil heller ikke unngå ekstra, manuelle prosedyrer i forbindelse med kontroll/bekreftelse fra lokallagene på at de faktisk har mottatt delbeløp lokalt. Jeg ser også for meg problemer med revisjonen av kontingentregnskapene, da vi kun vil ha en korrigert giroblankett som bekreftelse på at full kontingent er innbetalt. Purrerutinene er jo basert på hva som faktisk er innbetalt.

Idag har vi meget enkle og oversiktlige prosedyrer for purring av kontingent samt refundering til lokallagene. Det sikrer at vi kan bruke mindre ressurser på rene administrative oppgaver, og konsentrere oss om EDB i slektsforskning. Forutsetningen for dette er imidlertid at prosedyrene blir akseptert og fulgt opp av medlemmene.

Jeg ber derfor innstendig om at beløpene på giroblankettene ikke blir endret, selv om dette skulle skje i beste mening. Dette er ikke uttrykk for en byråkratisk holdning. Tvert imot. Det er for å unngå unødig byråkrati at vi må ha en slik praksis.

Etterlysning 23/94

Bromstad - Trondheim

Jeg skulle gjerne hatt hjelp til å finne etterkommere til kjøpmann Johan Chr. Bromstad, født 1826, gift med Bergitte Petersdatter Melhus. I Folketellingen for 1865 bor de i Nygata 5, Indre Bakklandet, Trondheim. I 1875 bor Johan og Bergitte fortsatt i Trondheim og er registrert med 10 barn: Jens (f.1861), Laura (f.1862), Johan (f.1864), Inga (f.1866), Bergitte (f.1868), Emma (f.1869), Ole (f.1871), Imanuel (f.1872), Sunniva (f.1873) og Antonie (f.1875). Etter dette mister jeg alle spor til tross for den store familien!?

Det forbauser meg dessuten at en handelsmann ikke "er synlig" i andre sammenhenger også. Riktignok har jeg funnet han nevnt i Trondhjem Bys Historie i forbindelse med etableringen av Handelsbanken i 1884, men det er det hele.

Alle konkrete slektsopplysninger, eller andre hint om hvordan jeg kan eller bør gå videre mottas med takk.

Med hilsen
Morten Stene,
Løsvingen 47,
7700 Steinkjer,
Tlf: 7416 5158(p), 7416 6611(a),
Internetadresse: Morten.Stene@ntdh.no

Etterlysning 24/94

DUE-ZIM

Er der et medlem i DIS-Norge der enten har slægtsforsket i navnet DUE-ZIM, eller eventuelt er faldet over navnet, et sted i Norge?

Hvis det skulle være tilfælde, vil jeg meget gerne høre fra dig, det blev i min familie fortalt, at han kom fra Norge? Hans navn var JONN DUE-ZIM, født ca. 1797 (?) og han ankom i 1823 til Herstedøster ved København, fra Avedøre (Glostrup). 26 år gl.

Aage Hansen
Postbox 135
2800 Kongens Lyngby
Danmark

Etterlysning 25/94

Kråkstad - Skoger - Hønefoss

Min mormor heter HILDUR WILHELMINA, f. 31/5-1927 i Kråkstad, Norge.

Hennes syskon heter:

Karl Edvard	f. 9/3-1925
Hildur Wilhelmina	f. 31/5-1927
Annie Marie	f. 31/5-1927
Erik Anton	f. 24/7-1929

Etterlysninger

Min mormors föräldrar heter:

Far: Anton Holter f. 1889 någonstans i Oslo
Mor: Hilda Holter f. 1888 i Dalsland (?), Sverige

Anton Holter var husmand og de bodde på Pålerud, Løken i Kråkstad. De oppgifter är ifrån Kråkstad, men det finns fler barn.

Jag skriver flera namn på barnen, men tyvärr har jag inte fler oppgifter än detta:

Gustav f. ?, Helga f.30/6-1922 i ?, Margit Elisabet f. 30 maj 1920 på Haneval i Skoger, döpt i Hønefoss kyrka den 2. Januari 1921 som dotter av ogift gårdsarbetare Anton Holter f. 1889 och ogift piga Hilda Seger Larsson f. 1887. Margit Elisabet var konfirmerade i Kråkstad den 7. oktober 1934.

Föräldrarna Anton og Hilda Holter fick alltså 7 barn, men jag vet inte om det finns fler barn.

Av kyrkoboken för Hønefoss -> Margits dop inneholder det att Anton var jordbruksarbeiter på Ringvoll gård i Norderhov (som den tiden anfattade Hønefoss) men Hilda var piga på Lilla Haneval gård i Skoger.

Ja, nu har jag skrivit ner allt jag vet om min mormors föräldrar och syskon. Jag har några frågor som jag vill ha hjelp med:

1. Vilken datum är Anton Holter född?
2. Var är Anton Holter född?
3. Vad heter Anton Holters föräldrar?
4. Vilken datum är Hilda Seger Larsson född?
5. Var i Sverige kommer Hilda Seger Larsson ifrån?
6. Vilken datum och år blev Anton og Hilda gifta?
7. Var är alla barnen till Anton og Hilda födda?

Det finns fler frågor, men jag vill veta de viktigaste først. Kan någon av er hjälpa mig med oppgifter og informationer är jag tacksam för all hjelp.

Eller om någon av er har svenska släktingar i Sverige, kan jag hjälpa er med detta og ni hjälper mig med mina norska släktinger?

Ann-Charlotte Kjellgren
c/o Granlund
Jungfrudansen 5¹
S-17156 Solna
Sverige

Etterlysning 26/94

Skogn og Morsil, Sverige

En slektning i Amerika har bedt meg prøve å komme i kontakt med noen som vet noe om Gunder Nilsen Eggen, Skogn, Norge og Ellen Kristina Andersdatter, Morsil, Sverige.

Dette vet vi:

Gunder Nilsen Eggen, f. 29/9 1851 i Alstadhaug, Skogn, Nord-Trøndelag. Hans far var Nils Peter (Mønsterhaugvald) Gundersen.

Gunder Nilsen Eggen reiste fra Verdalen til Morsil i Sverige i 1876. Der giftet han seg med Kristina Andersdtr , født 25/3 1854 i Morsil, Sverige. Kristina var datter av Anders Andersson og Golin Mattsdatter som 1/11 1884 flyttet fra Kall prestegjeld (Hvassnäs) til Morsil sammen med noen av sine barn.

Gunder og Kristina giftet seg i Myckelgard, Morsil, 24/6 1878 og fikk to barn:

August Arfwid Eggen , født 1878 i Morsil, Sverige

Karolina Mathilda Eggen født 1879 i Morsil, Sverige.

Familien emigrerte til Amerika og kom til Alexandria, Douglas, Minnesota 3/5 1881. Kristinas bror, Magnus Andersson Høgstrøm (?) født 22/1 1863 kom til Amerika 25/7 1891. Gunder (som var smed, møller og trolig predikant) og Kristina fikk i alt 10 barn. De levde på vestkysten. Gunder korresponderte med sin søster Ingeborg Martha Bjørgum . Han døde trolig (i California?) i 1912. Hva hendte med dem? Skiftet de navn?

Her er en liste av navn på folk som emigrerte fra Jemtland til Alexandria sammen med Gunder (Gunnar):

Jon Erikson, Martin Jansson, Olaf Olsson, Lars Olsson, Ole Olesen, Torstein Olesen, Gunder Nilsson, Nils Danielsson, Karen, Daniel og Gjertrud Danielsson.

På den neste båten samme år var disse:

Jon Andersson og Kerstine Andersson (kunne dette være Kristinas familie?), Martha Salamonsen, Hans Aransen, Ole Kaluson, Margrethe Pedersen, Anna Jonsen, August Larsson.

Hvis noen av familien kom sammen med dem, har de kanskje reist sammen og bosatt seg på samme sted i Amerika? Er det noen som har opplysninger om noen av disse, så ville både jeg og mine amerikanske slektninger bli glade.

Kristin Støbakk Stavrum
Lerstadtoppen 10
6014 Ålesund

Etterlysning 27/94

Inderøy, Nord-Trøndelag

Er det noen som kan gi meg opplysninger om en Peter Andreas Persen , f. 1820 i Inderøy i Nord-Trøndelag, død 1864 i Inderøy. Han og familien bodde i Skåsetaunet i Inderøy.

Han var gift to ganger, først med Maren , henne vet jeg ikke mere om, deretter med Anne Margaret Matiasdtr , f. 1834 i Inderøy, hun var fra gården Hestveit i Inderøy.

Peter Andreas Persen hadde en sønn, Peter Lorents Pettersen , f. 1842 i Inderøy. Han ble i 1872 gift på Vega i Helgeland.

Heidi Pettersen
9426 Bjarkøy
Tlf. 7709 0273

Etterlysning 28/94

Etterslekt Oslo/Bergen

Min morfars morfars far: Gulbrand Juulsen (Norderhov 1791 - Christiania 1846) hadde 3 sønner og 2 døtre:

1. Juliane Marie (1816, Christiania) gift med Martin Pedersen. Ingen etterslekt kjent.
 2. Christian Gulbrandsen (1818) gift med Else Karine Johannesdtr. Min tippoldefar, mangler etterslekt for:
 - Carl Johan Edvard Gulbrandsen (1842) gift med Oline Amalie, Drøbak, kjent datter:
 - Signe Amalie Karie (1883, Christiania)
 3. Gurine A(lma?) (1820?, Christiania) gift med Ulrich Bergersen, ingen etterslekt kjent.
 4. Johan Martin Gulbrandsen (1822?) gift 2 ganger, 2. gang med Anne Christine. Barn fra 1. ekteskap, Carl og Johan antas å være uten etterslekt. Fra 2. ekteskap:
 - Fredrik Wilhelm (1858, prest i Bergen) gift med Inger Johanne, følgende barn kjent:
 - Johannes (1889, prest i Bergen) gift med Åsta
 - Juliane (1893, Bergen)
 - Agnes Dorthea (1860, Christiania). Ingen etterslekt kjent.
 - Sigurd Reidolph (1862, Christiania) gift med Agnes Lagertha, ingen etterslekt kjent.
 - Alma Charpara (1867, Christiania)
 5. Julius Gulbrandsen (1824, Christiania), gift med Birthe:
 - Julie Alma Chaspara (1850, Christiania)
 - Alexander Waldemar (1851, Christiania)
- For ordens skyld: skrivemåtene Gulbransen, Gulbransson osv. har også vært brukt.
- Eivind Hokstad
Postboks 297
2001 Lillestrøm

Etterlysning 29/94

Larvik

1) Tor Sondreson (f. rundt 1740) kom i 1796 til gården Løve i Hedrum, sammen med hustru Maren Jonsdatter (f ca 1756) og barna Jon (ca 1775), Anne (ca 1784), Søren (ca 1785), Helge (ca 1793), Berte (ca 1796). Senere kom Inger Marie (1799) og Nils (1801) til.

Iflg bygdebok for Hedrum kom han antakelig fra Gol, men da jeg ikke har funnet spor av familien i kirkebøkene der, så stiller jeg meg tvilende til den påstanden.

a) Kan noen si meg hvor familien kom fra og hvem som er Tor og Marens forfedre?

b) Sønnen Søren Torsøn Løve giftet seg i Larvik i 1810 med Anne Birthe Hansdatter (f. ca. 1786). De fikk barna Hans (1810), Maren Kirstine (1813), Anne Severine (1816), Torine (1818), Thor Jørgen (1821) og Lars (1824). Anne Birthe Hansdatter døde av tæring i 1828. Hennes foreldre var Hans (etternavn ukjent) og Kirsten Larsdatter (f. ca. 1754). Han døde antakelig rundt 1791/92. Hun giftet seg på nytt og bodde i 1801 i Larvik med barna Anne Birthe og Lars (ca. 1792) fra første ekteskap og 1 barn fra andre ekteskap (gutt f. ca. 1793). Kan noen gi meg mer opplysninger om Hans og Kirsten Larsdatter ?

c) Severin Anton Hansen Løve (f. 1837) ble i 1861 gift i Larvik med Karen Torgersdatter (f. 16.7.1839). De hadde barna Anna Karoline (1862-64), Anna Tollefine (1864-1942), Jørgen Anton (1866-1944), Antonie (Tona) (1868-1940), Marie (1870-1931), Karen Elise (1872-1946), Hartvig (1874-1876), Hedvig (1876-1975) og Theodor (1881-1965). Karen var visstnok født i Porsgrunn og datter av Torger Olsen og Karen E. Torger var muligens fra Bø i Telemark. De hadde også barna Maren, Sofie og Anna. Kan noen gi meg ytterligere opplysninger om Torger Olsen og Anne E. ?

2) Hans Pedersen Tveten (muligens f. rundt 1787) ble i 1815 gift i Larvik med Anne Margrethe Hansdatter (f. ca. 1790). De hadde ihvertfall barna Inger Kirstine (1815), Hans Peter (1818), Oline (1820) og Johanne (1826).

a) Kan noen gi meg nærmere opplysninger om Hans Pedersen Tveten , hvor han kom fra og hvem som var hans foreldre.

b) Foreldrene til Anne Margrethe Hansdatter var Hans Nielsen (f. ca. 1755) og Ide Singdahlsdatter (f. ca. 1756). De hadde også barna Ole (ca. 1792) og Marthe Marie (ca. 1800). Kan noen gi meg ytterligere opplysninger om Hans og Ide ?

c) Sønnen Hans Peter Hansen (Tveten?) fikk i 1847 sønnen Oluf med Karen Helene Johannesdatter . Oluf ble født i Hedrum. Hans Peter og Karen Helene var ikke gift. Kan noen gi meg ytterligere opplysninger om Karen Helene Johannesdatter ?

Tore Jørgen Løwe
Skansen 8
3408 Tranby
Tlf 32 85 22 75

Etterlysning 30/94

Christiania/Biri/Vefsn

Ifølge S.H. Finne-Grønn, "Legatslegten Broch" (Oslo 1927), side 45, var Johan Jørgen Broch (f. 1712 i Vefsn - d. 1792 i Biri) gift første gang den 13. mai 1744 med Andrine Severine Ørtlein , døpt 4. november 1723 i Christiania og død 12. mars 1761 i Biri.

Hun var datter av overrettsprokurator Andreas Ørtlein og Anne Beate Løchstør. Johan Jørgen Brochs far, Ole Pedersen Broch (f. 1669 i Trondheim, d. 1731 i Vefsn), var gift ca. 1697 i Nærøy med Dorthe Resen , f. ca. 1678 og d. ca. 1760, datter av sokneprest til Nærøy, hr. Christopher Povelsen Resen og Øllegaard Stensdatter. De hadde minst 13 barn.

Jeg ville være interessert i om noen hadde nærmere opplysninger om Andrine Svereine Ørtlein og om hennes foreldre og aner. Likeså opplysninger om Dorthe Resen, hennes foreldre og aner.

Knut E. Sparre
Årdalsveien 28A
1166 Oslo
Tlf. 2228 6532

Etterlysning 31/94

Lofoten/Vesterålen

Jeg søker opplysninger om Johannes Olsen og Anne Olsdatter .

De fikk sammen sønnen Andreas Christian den 17. juli 1856 på Gimsøy i Lofoten. Andreas ble døpt 3. aug. 1856, og flyttet før konfirmasjon (alene !?) til Hadsel i Vesterålen, hvor han til slutt endte opp i Findalen i Hadsel.

Johannes var ved Andreas' fødsel i tjeneste på gården Saupstad, og han skal senere ha bosatt seg på gården Laupstad i Vågan, men jeg har ikke greid å finne ham. Hvor han var fra, hvem hans foreldre var, eller eventuell senere familie.

Anne var enke da hun fikk barn med Johannes, men kirke-/klokkebøker for området er ødelagt for den aktuelle periode, og det har ikke latt seg gjøre å finne ut hverken hvor hun var fra eller hvor det ble av henne etter fødselen i 1856.

Håper at noen kan hjelpe meg å finne ut noe som helst vedrørende disse personene.

Ronny Hagbart Svensen
Thomas von Westensgate 8
7042 Trondheim
Tlf. 7350 2972

Jeg søker opplysninger om Karen Christina Brinchmann, født cirka 1810-1815.

Karen bodde på gården Sanne på Gimsøy i Lofoten den 4. juli 1833, da hun giftet seg med Nils Sørensen (oppl. fra lensmannsarkivet) og de bosatte seg på Hov i Gimsøy - hvor hun bodde med familien til hun døde allerede 6. mai 1848. Hun fikk syv barn, og har etterslekt bl. a. i Vågan i Lofoten og i Hadsel i Vesterålen.

Brinchmann-slekta er utbredt i hele Norge, og jeg har ingen pekepinn på hvor Karen ble født og vokste opp, eller hvem hennes foreldre var.

Dersom du har opplysninger som kan hjelpe meg på noen måte, kontakt.

Ronny Hagbart Svendsen
Thomas von Westensgt. 8
7042 Trondheim
Tlf. 7350 2972

Etterlysning 33/94**Lofoten ?? - Borge ??**

Jeg ønsker opplysninger om Henrik (Henrich) Eliassen. Den 28/8 1851 fikk han og Christine Marie Hansdtr - (dtr av Hans Ediassen og Anne Pedersdatter Unstad) - en pike: Dorthe Maria Henriksdtr. Hun ble født på Unstad i Borge og døpt 16/11 1851. I kirkeboken står om Henrik: "Arbeidsmand", og i klokkeboken: "Gift Mand".

Jeg har ikke greid å finne noen andre opplysninger om Henrik, verken før eller etter registreringene ved datterens død.

Henrik kan nok være fra hvorsomhelst oppover langs kysten (oppholder seg muligens i området i forbindelse med Lofotfisket ???), og jeg vil sette svært stor pris på om noen kan hjelpe meg med opplysninger om ham.

Ronny Hagbart Svendsen
Thomas von Westensgate 8
70042 Trondheim
Tlf. 7350 2972

Hjelp søkes

Vi trenger hjelp til enkelt kontorarbeid noen timer pr. uke i Vårnvn. 17, Manglerud. Kjennskap til tekstbehandling en fordel. Tid og lønn etter avtale.

Henv. DIS-Norge, pb. 146 Manglerud, 0612 Oslo eller Sjur Madsen, tlf. 6496 1344 e. kl. 18:00.

Contents in English

Chairman's column	3
DIS-Norge 5 years anniversary!!	4
12. january 1995 it will be 5 year since the organization was started by 22 persons who was interested in both genealogy and computers	
Editorials	4
DIS: That's us!	5
Who is DIS? Is it me and you or just the board of directors? What can you and I do to make the organization even better?	
Oslo municipal cemeteries	7
Vigerust refers a letter sent by dr. phil. Sigurd Grieg in 1939 to the church warden of Oslo and the answer sent to him.	
The Julian and the Gregorian calender	11
Prof. Rolf Brahde writes about why the Julian calender was founded by Caesar, and why Pope Gregor XII had to change it.	
Review of programs to be used for registration of genealogy data	14
At last! Here it is, the great review of different programs which has been used by our members. The current one describe if Windows-program, price, language, name of demo files if available, last version, supports GEDCOM? and some general remarks for each program	
Local organizations	18
Review of our local organizations and their plans for nearest future.	
Advertisements	20

Innhold

Formannen har ordet	3
DIS-Norge 5 år!!	4
Redaktørens spalte	4
Foreningen DIS: Det er vi, det!	5
Oslo kommunes kirkegårder	7
Referat fra møte i Grimstad 5.-6. februar 1994	8
DIS-Norge på Hobbymessa	9
BBS-nytt	9
Referat fra møte i Bergen lørdag 18. september 1993	10
Den julianske og den gregorianske kalender	11
Oversikt over programmer til bruk for registrering av slektsdata	14
DIS-Rogaland	17
DIS-Sør-Trøndelag	17
DIS-Salten	17
DIS-Hordaland	17
Kurs DIS-Hordaland	18
DIS-Møre og Romsdal	18
DIS-Oslo/Akershus	18
Slektsforskerdager også i 1995	18
Til salgs	19
Bokanmeldelse	19
Unngå rettelser på giroblankettene!	19
Etterlysninger	20

Har du fått stjerne på adresseetiketten?

Det er faktisk ikke fordi du har vært flink. Snarere tvert imot! Det er en liten påminnelse om at du har kontingentrestanse. Se etter om du ikke har liggende en giroblankett for betaling av kontingent til DIS-Norge. Har du betalt i løpet av de siste ukene, kan du derimot klippe ut stjernen og henge den på veggen!

